

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Заболотської гімназії
Протокол № 1 від 30.08 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії
Наказ № 29 від 31.08 2022р.
М.М.Маринич
М.М.Маринич

**Освітня програма
Заболотської гімназії
Березівської сільської ради
на 2022-2023 навчальний рік
I ступеня (1-4 класи)**

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Загальні положення.....	3
РОЗДІЛ II. Загальний обсяг навчального навантаження.....	5
РОЗДІЛ III. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.....	11
РОЗДІЛ IV. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.....	12
РОЗДІЛ V. Форми організації освітнього процесу.....	13
РОЗДІЛ VI. Опис та інструменти системи внутрішньогозабезпечення якості освіти.....	15
РОЗДІЛ VII. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів.....	16
РОЗДІЛ VIII Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.....	18
ДОДАТКИ:	
Додаток 1. Робочий навчальний план для учнів 1-2 класів.....	19
Додаток 2. Робочий навчальний план для учнів 3-4 класів.....	20
Додаток 3. Перелік навчальних програм.....	21

РОЗДІЛ І. Загальні положення

Освітня програма Заболотської гімназії Березівської сільської ради І ступеня (початкова освіта) розроблена відповідно до **Закону України «Про освіту»** від 05.09.2017 року, **Концепції Нової української школи** (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р "Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року"), **Державного стандарту початкової освіти**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) (у 1-3 класах), **Типових освітніх програм** закладів загальної середньої освіти І ступеня для 1-2-х класів розроблена під керівництвом Р.Б.Шияна 1-2 клас та 3-4-х класів **під керівництвом О.Я. Савченко** затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 12.08.2022 року № 743-22 (наказ МОН України).

Заклад має статус, який перебуває у комунальній власності і діє на підставі Статуту, розробленого на основі Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2012 №778 та рішенням Березівської сільської ради від 27.04.2021 №344 (зі змінами).

Освітня програма початкової освіти закладу (далі - освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Початкова освіта передбачає **поділ на два цикли** – 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають

можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма враховує інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОН від 19.08.2022 №1/9530-22), та Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації освітнього процесу.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, яка розпочалась у 2020 році, що також має місце в Україні, та необхідністю ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми та запровадження військового стану від 24 лютого 2022 року в 2022/2023 навчальному році в гімназії можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформ Zoom, Google, Meet за відсутності найпростішого укриття.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016 №401). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 1 клас– 35 хвилин, а для 2 -4 класи – 40 хвилин. Години фізичної культури в 1-4 -х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 №834 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №657, від 10.06.2011 №572, від 03.04.2012 №409 із змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 №664, №1465.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Р.Б.Шияна та Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
 - вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програма побудована із врахуванням таких принципів:

- ✓ дитиноцентрованості і природовідповідності;
- ✓ узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- ✓ науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- ✓ наступності і перспективності навчання;
- ✓ взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- ✓ логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- ✓ можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- ✓ творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- ✓ адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Структура навчального року, тижня, дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу в межах освітньої програми.

Структура 2022 - 2023 навчального року

I семестр – 1 вересня - 30 грудня 2022 року

II семестр – 16 січня – 31 травня 2023 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 24.10.2022 - 30.10.2021 (початок занять 31.10.2022)

зимові – 31.12.2022 - 15.01.2022 (початок занять 16.01.2023)

весняні – 25.03.2023 - 02.04.2023 (початок занять 03.04.2023)

РОЗДІЛ II.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів складає 805 годин/навчальний рік, для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для учнів 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для учнів 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані гімназії I ступеня (далі – навчальний план) на 2022-2023 н.р. (Додаток 1, Додаток 2, Додаток 3).

У Заболотській гімназії передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів початкової освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення окремих предметів освітніх галузей.

На основі навчального плану гімназія складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітню програму Заболотської гімназії для 1-4 класів укладено за такими основними освітніми галузями.

Мовно-літературна освітня галузь

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти (1-4 класи) є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей у 1-2 класах; формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в гімназії.

Початковий курс мовно-літературної освіти розпочинається в **1 класі** з предмета **«Українська мова» (245 год/навчальний рік)**.

У **2-4 класах** мовно-літературна освітня галузь реалізується через окремі предмети **«Українська мова» (122,5 год/навчальний рік)** і **«Літературне читання» (122,5 год/навчальний рік)**.

Зміст та очікувані результати початкового курсу мовно-літературної освіти визначено за такими **змістовими лініями**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо» (у 1 класі), «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Уроки української мови у 3-4 класах спрямовуються на реалізацію таких завдань: виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення; розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей, логічного, критичного та образного мислення школярів; формування повноцінної навички письма, вміння брати участь у діалозі, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення; дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови; залучення молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Завданнями вивчення навчального предмета **«Літературне читання» у 2-4 класах** є ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики і жанрів; формування в учнів повноцінної навички читання як універсального інструменту функціональної грамотності; розвиток інтересу і здатності до самостійної читацької діяльності для задоволення різних потреб читача; формування умінь опрацьовувати художні, науково-художні тексти; оволодіння прийомами структурно-сміслового і образного аналізу текстів різних видів; розвиток образного, критичного, логічного мислення та мовлення; формування умінь самостійної роботи з різними видами і джерелами інформації; формування прийомів роботи з дитячою книжкою, періодичною, довідковою літературою; формування вміння безпечно і критичного використання медіапродукції, здатності створювати

медіапродукти і спілкуватися за допомогою медіазасобів; розвиток уяви і здатності виявляти себе у різних видах літературно-творчої діяльності.

У програмі навчального предмета «Літературне читання» визначено такі змістові лінії: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

Мовно-літературна освітня галузь. Іноземна мова (англійська мова)

Метою *іншомовної освіти* (англійська мова) є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей та задоволення різних життєвих потреб здобувача освіти.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні мають досягнути рівня Pre A1, на кінець 4-го класу – рівня A1.

У початковому курсі іншомовної освіти виділено такі **змістові лінії**: "Екологічна безпека та сталий розвиток", "Громадянська відповідальність", "Здоров'я і безпека", "Підприємливість та фінансова грамотність".

Освітня галузь "Іншомовна" реалізується через предмет "**Англійська мова**" у 1 класі – 70 годин/навчальний рік, у 2 класі – 105 годин/навчальний рік, у 3 класі – 105 годин/навчальний рік, у 4 класі – 105 годин/навчальний рік.

Математична освітня галузь

Математична галузь (математика) ставить за мету формування математичної та інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонуваних або дібрати теми

самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Освітня галузь "Математична" у 1-4 класах реалізується через предмет **"Математика"** – 140 год/навчальний рік у 1-2 класах та 175 год/навчальний рік у 3-4 класах.

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Природнича, соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізовується в інтегрованому курсі *«Я досліджую світ»* за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма *«Я досліджую світ»* ставить за мету формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку; формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку; формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

- *«Людина»* (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); *«Людина серед людей»* (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);
- *«Людина в суспільстві»* (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);
- *«Людина і світ»* (толерантне ставлення до різноманітності світу людей,

культур, звичаїв);

- «Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Компетентнісний підхід передбачає не лише достатній обсяг інформації про об'єкт пізнання, його якість, але й забезпечення дослідницької активності учнів у виявленні причинно-наслідкових зв'язків; надання переваги знанням, які можна здобути самостійно, застосовувати набутий досвід у нових ситуаціях.

Якщо у першому циклі (1-2 класи) початкової освіти надається перевага ігровим методам навчання, то у другому циклі (3-4 клас) має ширше застосовуватися діяльнісний підхід на інтегровано-предметній основі.

Чільне місце у реалізації інтегрованого курсу відводиться творчим завданням, які передбачають застосування знань у незнайомій ситуації (включають вправи з елементами пошукової й дослідницької діяльності, з елементами творчості).

Освітні галузі "природнича, громадянська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна" у 1-4 класах реалізується інтегрованим курсом "Я досліджую світ" (105 год/навчальний рік).

Технологічна освітня галузь «Дизайн і технології»

Технологічна освітня галузь (*Дизайн і технології*) ставить за мету формування цілісного розвитку особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурною національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Технологічна освітня галузь реалізується через предмет "Технології і дизайн" (35 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

Інформатична освітня галузь «Інформатика»

Інформатична освітня галузь (*інформатика*) ставить за мету формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими

змістовими лініями: " Інформація. Дії з інформацією", "Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією", " Комп'ютерні програми. Меню та інструменти", " Об'єкт. Властивості об'єкта", " Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання", "Алгоритми". людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини/

Інформатична освітня галузь реалізується через предмет "Інформатика" (35 год/навчальний рік) у 2-4 класах.

Мистецька освітня галузь. Образотворче мистецтво. Музичне мистецтво.

Мистецька освітня галузь ставить за мету формування всебічного художньо-естетичного розвитку особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо- творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями:**

«художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через окремі види мистецтва – предмети "Музичне мистецтво" (35 год/навчальний рік) та "Образотворче мистецтво" (35 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

Фізкультурна освітня галузь «Фізична культура»

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставити за мету формування в учня/учениці стійкої мотивації до занять фізичною культурою і спортом та життєво необхідних рухових умінь і навичок для збереження власного здоров'я, розширення функціональних можливостей організму, а також всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями:** «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Фізкультурна освітня галузь реалізується через предмет "Фізична культура" (105 год/навчальний рік) у 1-4 класах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» не більше 24 учнів.

У 1-4 класах здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів "Українська мова", "Англійська мова" та "Інформатика" відповідно до чинних

нормативів з кількістю учнів не менше восьми осіб.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хв.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Мова викладання українська.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використаний на підсилення предмету інваріантної складової.

У 1-х та 4-х класах за рахунок годин варіативної частини навчального плану **виділено 1 годину** на предмет "**Англійська мова**", вивчення якого проводиться відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти затвердженої рішенням Колегії МОН України від 22.02.2018, іноземні мови. 1-4 класи.

У 1-му класах за рахунок годин варіативної частини навчального плану **виділено 1 годину** на індивідуальне навчання відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна 1-2 класи.

У **2, 3, 4, 5,6,7 класах** за рахунок годин варіативної частини навчальних планів виділено по 1 годині на курс «**Християнська етика**», вивчення якої проводиться відповідно до Програми для загальноосвітніх навчальних закладів

«**Основи християнської етики**».

РОЗДІЛ ІІІ.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма має потенціал для формування в учнів таких **ключових компетентностей**:

- 1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;
- 2) математична;
- 3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 4) інноваційність;
- 5) екологічна;
- 6) інформаційно-комунікаційна;
- 7) здатність до навчання впродовж життя;
- 8) громадянські та соціальні компетентності;
- 9) культурна;

10) підприємливість та фінансова грамотність.

Спільними для усіх компетентностей є **наскрізні вміння**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

РОЗДІЛ IV.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Продовження навчання у 2-4-х класах відбувається відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Заклад освіти відповідно до законодавства та своїх установчих

документів може організувати здобуття освіти за **індивідуальною формою навчання**, а саме: екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем. Батьки здобувачів освіти (або їх законні представники) можуть обирати індивідуальну форму здобуття освіти відповідно до їх інтересів, здібностей, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Згідно заяв батьків та відповідно до довідок ЛКК та направлень ПМПК протягом року організується індивідуальна форма навчання для учнів, які не можуть відвідувати школу за станом здоров'я.

РОЗДІЛ V.

Форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- ✓ різні типи уроків (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок);
- ✓ уроки-екскурсії;
- ✓ інтегровані уроки;
- ✓ віртуальні подорожі;
- ✓ спектаклі;
- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Пріоритетну роль в організації освітньої діяльності молодших школярів надається активним методам і формам, що ґрунтуються на демократичному стилі, сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи, творчості, розвивають уміння міркувати, аналізувати, ставити запитання, шукати власні відповіді, робити висновки. Ефективними є колективні, групові та індивідуальні творчі справи, використання проектних,

інтерактивних, інформаційно-комунікаційних технологій. Важливим є включення молодших школярів в активну пізнавальну, дослідницьку діяльність (оскільки об'єктививчення важливо сприймати безпосередньо), створення умов для самовираження, організації комунікативного спілкування, застосування в освітньому процесі елементів дискусії, що є ефективними засобами розвитку особистості, її громадянської позиції, формування в учнів цілісної картини світу.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб та введенням військового стану з 24 лютого 2022 року можлива організація освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину. В освітньому процесі можуть використовуватися цифрові платформи, які дають змогу реалізовувати авторські методичні задуми, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн уроки, оперативно надавати зворотній зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати потрфолію.

Дистанційне навчання може відбуватися за допомогою онлайн- занять через Zoom, месенджер Viber; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою «На Урок», «Classtime»; використання вебсерверів та платформ Google Meet.

В умовах компетентісно орієнтованого навчання посилюється увага до роботи з формування навичок самоорганізації і самонавчання, уміння виокремлювати серед потоку інформації ту, яка цікавить найбільше, яка потрібна для виконання певного навчального завдання тощо. У зв'язку з цим зростає актуальність самоосвітньої діяльності учнів у позаурочний час.

Важливим є чітка організація навчання в школі з самостійним опрацюванням матеріалу (розклад, критерії оцінювання, узгодження кількості контрольних робіт (не більше 3 на тиждень), врахування вікових особливостей щодо виконання домашніх завдань).

Домашні завдання мають бути посильними для самостійного виконання дітьми (мати чіткі поради та інструкції). Домашні завдання мають бути цікавими і посильними для учнів, формувати в них впевненість і відповідальність за власні дії, розвивати творчість та ініціативність. З метою підготовки матеріалів для навчальних проєктів варіантами домашніх завдань може бути ознайомлення з довідковими матеріалами в бібліотеці, спостереження і замальовки/фотографування результатів, інтерв'ю батьків/друзів тощо.

Рекомендуємо визначати дітям термін виконання завдання (до наступного уроку; через тиждень/два тижні). Враховуючи вікові особливості учнів максимальним терміном виконання домашнього завдання може бути 2 тижні.

РОЗДІЛ VI.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ *кадрове забезпечення освітньої діяльності* викладання у початковій школі повністю забезпечене кваліфікованими фахівцями, а саме:
спеціаліст – 1;
спеціаліст II категорії – 2; спеціаліст I категорії – 5;
спеціаліст вищої категорії – 4;
З них: "старший вчитель" – 3.
- ✓ *навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності* – Державний стандарт, навчальні програми, підручники та посібники, які мають гриф МОН,
;
- ✓ *Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності* – для учнів початкової школи створюється цілісне і креативне освітнє середовище згідно вимог НУШ; за кожним класом закріплено окремих кабінет, а для проведення уроків іноземної мови учні можуть використовувати можливості спеціалізованих кабінетів старшої школи; згідно вимог техніки безпеки обладнано ігровий майданчик для учнів початкової школи;
- ✓ *якість проведення навчальних занять* – за якісне і вчасне проведення навчальних занять учителі несуть персональну відповідальність;
моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

проводиться згідно вимог навчальних програм

За організацію системи внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає заступник директора з навчально-виховної роботи Маринич І.М., яка опікується:

- ✓ оновленням методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контролем за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробкою рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторингом та оптимізацією соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створенням необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через участь у вебінарах, семінарах, тренінгах та післядипломну курсову підготовку.

РОЗДІЛ VII.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівнявою оцінкою.

Орієнтирами для здійснення формуального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 – 4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Вербальна і рівнева оцінки можуть виражатися як усно, так і письмово. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його

досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Облік результатів завершального (підсумкового) оцінювання, що здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці, фіксується учителем/вчителькою у **свідоцтві досягнень**.

Оцінювання особистих досягнень учня/учениці та характеристики результатів навчання відбувається вербально, фіксується стан сформованості обов'язкових результатів навчання (сформовано – √; ще формується – нічого не записувати). У 3-4 класах використовується рівнева оцінка та ставиться рівень сформованості.

Свідоцтво досягнень має бути зрозумілим документом для батьків дитини або осіб, які їх замінюють, що дає розгорнуте уявлення про навчальний поступ дитини в школі під час навчального року. У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року.

Учитель роздруковує два екземпляри свідоцтва. Батькам або особам, які їх замінюють, видає один екземпляр, другий залишається в школі і зберігається в особовій справі. За бажанням, батьки можуть залишити свій коментар у свідоцтві, для цього, зустрівшись з учителем і написати свої побажання на екземплярі, що зберігається в школі.

Освітня програма початкової освіти гімназії передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти гімназії забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма школи та перелік освітніх компонентів, що

передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті школи.

РОЗДІЛ VIII

Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами» на основі Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 року № 693 і Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 року № 627. Дана програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

2.1. Організація інклюзивного навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 7 класі

Інклюзивне навчання у навчальному закладі за станом здоров'я дитини організоване згідно заяви батьків та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дітей.

Організація інклюзивного навчання у початковому закладі здійснюється відповідно до Постанови КМУ № 483 від 26 квітня 2022 року Про внесення

змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 і від 15 вересня 2021 р. № 957, наказу МОНу від 08.06.2018 року №609 «Про затвердження Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**Таблиця розподілу навчального часу**

для учнів 1-2-х класів

з українською мовою навчання

складена за типовою освітньою програмою Р.Б.Шияна
за додатком до наказу Міністерства освіти і науки України
від 12.08.2022 №743

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1 кл.	2 кл.
Інваріантний складник			
Мовно-літературна	Українська мова	5/175	5/175
	Англійська мова	2/70	3/105
Математична	Математика	3/105	3/105
Мовно-літературна Математична, природнича технологічна Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська і Історична	Я досліджую світ	7/245	7/280
Мистецька	Музичне мистецтво	1/35	1/35
	Образотворче мистецтво	1/35	1/35
Фізкультурна	Фізична культура	3/105	3/105
Разом:		19+3	21+3
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальне заняття	1	
	Християнська етика		1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		20+3	22+3

Директор гімназії:

Марія МАРИНИЧ

Таблиця розподілу навчального часу

для 3-4-х класів

з українською мовою навчання

складена за типовою освітньою програмою О.Я.Савченко

за додатком до наказу Міністерства освіти і науки України

від 12.08.2022 №743

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень/рік у класах	
		3 кл.	4 кл.
Інваріантний складник		3 кл.	4 кл.
Мовно-літературна	Українська мова та література	7/245	7/245
	Іноземна мова (англійська мова)	3/105	3/105
Математична	Математика	5/175	5/175
Природнича Громадянська і історична Соціальна і здоров'язберезувальна	Я досліджую світ	3/105	3/105
Технологічна	Дизайн і технології	1/35	1/35
Інформатична	Інформатика	1/35	1/35
Мистецька	Музичне мистецтво	1/35	1/35
	Образотворче мистецтво	1/35	1/35
Фізкультурна	Фізична культура	3/105	3/105
Разом:		25+3	25+3
Варіативний складник			
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Християнська етика	1	1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26

Директор гімназії:

Марія МАРІНИЧ

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня
Програми Нової української школи**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи(ОНОВЛЕНО)
2.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи (ОНОВЛЕНО)
3.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи (ОНОВЛЕНО)
4.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи(ОНОВЛЕНО)
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи(ОНОВЛЕНО)
6.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл(ОНОВЛЕНО)
7.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи (ОНОВЛЕНО)
8.	Типові освітні програми для 1-2 класів НУШ
9.	Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ

